

θαν ότι οι άμαξήλατοι, μη θέλοντες να συμμορφωθώσι προς τας τελευταίας άστυνομικας διατάξεις, εκήρυξαν άπεργίαν—προϊόν καθαρώς ευρωπαϊκόν, όσον τουλάχιστον και τή κομψή και άνετα λανδω, δια τή όποια δικαίως φημίζεται η πρωτεύουσα μας. Η άπόφασις αύτη, πρωτότυπος ίσως, προκειμένου περι ανθρώπων εργαζομένων δι' ίδιον λογαριασμόν—βλέπε και άπεργίαν φοιτητών,—εβασάνισεν επί τινας ήμέρας τούς έντοπίους και τούς ξένους· άλλ' άκριβώς και κατά γράμμα έζημίωσεν αυτούς τούς άπεργούς, οι όποιοι ήρπασαν ώς πρόσχημα τούς προτροπτικούς λόγους του Διαδόχου, του επιτίμου προέδρου τής Συντεχνίας των και έσπευσαν να κηρύξουν τήν λήξιν τής έκουσίας άργίας, τή βάρος τής όποίας δέν ήδύναντο βέβαια να βαστάσουν οι πτωχοί επί μακρότερον. Ούτως, όταν τή παρελθόν Σάββατον ό κομψός κόσμος ό απολαύσας τήν συναυλίαν του Ώδειου, έξήλθε μετά τή τέλος, εύρε πλήθος άμαξών περιμένον επιβάτας. Μεταξύ τών επιβατών και τών άμαξήλατών άντηλλάγησαν τότε, εκτός τών τυπικών λέξεων τής συνήθους συνεννοήσεως και μερικαι επίκαιροι εύφυολογίαι, έν μέσω γελώτων. Άλλά τή κακόν περιωρισθή έως εδω και τή πρώην καθεστώς επανήλθε.

Άλήθεια, παρευρέθητε και σεΐς εις τήν συναυλίαν του Ώδειου; Ναι· εκ τών άναγνωστών μας και πρό πάντων τών άναγνωστριών διεκρίναμεν πλήθος τήν ήμέραν εκείνην εις τήν κομψήν αίθουσαν, όπου μαθηται και διδάσκαλοι επείδειξαν τήν τέχνην των και τόν ζήλόν των· δέν θά ήτο δε κακόν νάνταλλάξωμεν τας εκ τής συναυλίας έντυπώσεις μας. Άλλ' ως μη λησμονήσωμεν πρώτα κάτι τι· είμεθα δημοσιογράφοι και έχομεν εις τήν δωρεάν. Η εύνοια αύτη μας επιβάλλει τή καθήκον να συγχαρώμεν δημοσία δια τήν λαμπράν δεξαγωγήν τής συναυλίας, τή μαρτυρούσαν τήν άκμήν του Καταστήματος κτλ. κτλ. τόν ρεκτν διευθυντήν κ. Γ. Νάζον, τόν ικανώτατον γενικόν έφορον κ. Μις και όλην έν γενει τήν λεγεώνα τών καθηγητών και τών καθηγητριών, τών μαθητών και τών μαθητριών, άόκνων, φιλοτίμων, φιλοπροόδων, ζηλωτών του καλού, εύελπίδων κτλ. κτλ.

Άλλ' αν αφήσωμεν τώρα τή τυπικά και τή στερεότυπα, δέν νομίζετε και σεΐς ειλικρινώς ότι η τελευταία συναυλία του Ώδειου, μία τών ωραιότερων μας καλλιτεχνικών απολαύσεων, απέδειξεν αυτό μουσικόν ίδρυμα πρώτης τάξεως, υπό έποψιν καρπών; Τή κλειδοκύμβαλον τών δεσποινίδων Πετροπούλου και Γιτοπούλου, τή βιολίον τής δεσποινίδος Λύδερς και του κ. Γεωργίου Μαρίνου, τή ψάμα του Βακαρέλ και η άπαγγελία του Δαμάσκου,—ιδού τή άληθεια καρποί, οι όποιοι πολύ άσθενώς θά έχαρακτηρίζοντο δια του τετριμμένου επιθέτου άγλαοί.

Ο Ευάγγελος Δαμάσκος, ό κάλλιστος τών μαθητών τής Δραματικής Σχολής, δια πρώτην φοράν προχθές έδωκε δείγμα του ωραίου ταλάντου του και δια τουτο μας επιβάλλεται ιδιαιτέρως ό περι αυτού λόγος. Υιός καλής οικογενείας, δέν έδίστασε να ψη-

φήση τήν πρόληψιν, η όποια μαστίζει άκόμη παρ' ήμιν τήν τάξιν του, και να γίνη καλλιτέχνης, αισθανόμενος έμφυτον τήν προς τή στάδιον κλίσην. Η άπαγγελία τής «Φλογέρας» του Κόκκου απέδειξε πόσον δικαιον είχε. Μετάλλου και εύστροφία φωνής, παράστημα, φυσιογνωμία εκφρασις, χειρονομίαι, όλα μας έπεισαν ότι έχομεν πρό ήμων καλλιτέχνην, ό όποιος δια τής καταλλήλου μορφώσεως θάναδειχθή μίαν ήμέραν και θά λάμψη πολύ επί τής σκηνής του μέλλοντος. Είνε περιττόν να προσθέσωμεν βέβαια, προκειμένου περι τόν νεαρόν και άπειρόν μαθητόν, ότι έχει ανάγκην πολλής άκόμη προσοχής και πολλής μελέτης. Αν η άπαγγελία τής «Φλογέρας» στιχουργήματος κοινού, άνευ πολλής λεπτότητος και άνευ βάθους έννοίας, απέδειξεν ότι κατέχει τήν εύκολον τέχνην τής συνήθους εκφραστικής άπαγγελίας τών ήχηρών λέξεων και τών τετριμμένων μεταπτώσεων, η άπαγγελία του άλλου ποιήματος «Δροσιά και Δάκρυ» άνωτέρας κάπως σφαιρας, έξ εκείνων τών όποια κρίνονται συνήθως υπό τών μη έννοούντων αυτά, ως μη καλά δι' άπαγγελίαν (όποια πλάνη!) απέδειξε πόσον όλίγον είναι άκόμη μεμνημένος εις τήν άληθή τέχνην, τήν διεργουνούσαν τής άληθοϋς ποιήσεως τή έργα. Η Τέχνη παρουσιάζει ένίοτε τοιαύτας άντιθέσεις. Είς μονόλογος του Ρακίνα η του Σαίξπηρ άπαγγέλλεται εύκολότερον από έν ποίημα του Χάινε η του Σέλλεϋ και πολύ εύκολότερον από έν σονέττον του Έρεδιά. Άλλά καλλιτέχνης μορφωμένος άληθώς θεωρείται μόνον εκείνος, ό όποιος εις έκαστον ποίημα γνωρίζει να διδη τήν άνάλογον εκφρασιν και να τή άπαγγέλλη με τόν τρόπον του. Γρ. Ξ.

ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ΜΕ ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ

Η ΨΥΧΟΠΑΙΔΑ ΤΟΥ ΚΥΡ ΖΑΧΑΡΙΑ

—Τί τρέχει και γίνεται τόσος χαλασμός στο χωριό; ρώτηξα τόν άγωγιάτη μου σαν κατεβήκαμε στο Τσουκαλοχώρι τις προάλλες.

—Γάμος, αφεντικό, μου κάνει ό άγωγιάτης, που είταν του χωριού κ' ήξερε.

—Και να μη μου τή λές τόσες ώρες, μόνο να μου ψάλλης τή πάθια του χτικισμένου που ήρθα να δω! Ποιός παντρεύεται;

—Ο Κάλφας με τήν Ψυχοπαίδα του κυρ Ζαχαρία.

—Κάλφας με ψυχοπαίδα! Να μην τή αγάπησε και πιάστηκε και δέν μπορεί πιά να τήν ξεκάνη; Πήγαινε να βολέψης τή ζω σου, κ' ύστερα έλα να μου τή πής, καθώς αναβαινούμε στην άπάνω τήν ένορία.

Κάθησα στο καφεείο, — είτανε βράδυ βράδυ, —και πρόσμενα τόν άγωγιάτη νάρθη να με πάρη στο σπίτι του χτικισμένου. Τή μεγάλο τή ζέφκι γινότανε σ' έν' άντικρινό καπελειό. Ο γάμος είταν τελειωμένος, κ' αυτές οι χαρές είταν ως φαίνεται, του γάμου τάπομεινάρια.

—Πάει να τρελλαθή ό κυρ Ζαχαρίας,

μου λέει τή κοπέλλι καθώς έχυνε τόν καφέ μου. Πέντε νύχτες έχει να κοιμηθή. Και πέντε μέρες, μιά δάκρυα που τήν έχανε, και μιά γέλοια που τήν πάντρευε τήν ψυχοπαίδα του τή Φροσύνη. Πήγε να λιγοθυμήση σαν τής φιλούσε τή στεφάνι. Και μιά προΐκα! Έκατό ρίζες, όλο τάμπέλι, και σπίτι καινούριο.

Αύτη τή στιγμή ξαναμπάνει κ' ό άγωγιάτης. Σηκώθηκα να πάγω στον άρρωστο, που ως έχη χάρη τόν άγωγιάτη μου που ήξερε τήν ιστορία, και δέ 'στάθηκα να τήν άκούσω από τή κοπέλλι, κ' ως πέθαινε αυτός.

—Λέγε μου τα γλιγωρα τώρα, κάνω τή άγωγιάτη στο όρόμο, γιατί καιρό να χάνουμε δέν έχομε.

—Τι να σου πώ, αφεντικό· που τάκουσα και γώ, και δέν τή είδα. Είκοσι χρονά δουλειές. Είταν κάτω στο μεγάλο του τή χτήμα, που τή δίνει τώρα προΐκα. Χειμώνας καιρός, και μάζευε τις έλιές του. Είχε τή μακαρίτισσα τή Γιάνναϊνα, που τή δουλευε μεροκάματο, και μίαν άλλη. Οτι βράδιασε και κάμανε να ξεκινήσουν, τήν πιάνον πόνοι τή Γιάνναϊνα, έξη μηνώ χήρα τήν κακόμοιρη, και δίχως μάννα η άδερφή. Ο κυρ Ζαχαρίας τότε καθαλλικεύει τήλογο, και στο χωριό, να τής φέρη μαμμή· ύστερ' από δυο ώρες γυρίζει πίσω με τή μαμμή· μπαίνει στο καλυβάκι του χωραφιού, βρίσκει μιά μεγάλη φωτιά στη γωνιά, και παραμέσα ήσυχία, —μόνο που μισογόγγυζε τή μωρό καθώς βύζανε ένα κόμπο τουλουπανάκι με λίγη ζάχαρι μέσα. Μπαίνει ό κυρ Ζαχαρίας παραμέσα, και τί να δή! Η δυστυχη η Γιάνναϊνα πέθαμμένη, πνιγμένη στο αίμα!

—Λευτερώθηκε ότι έφωγες, είπε η άλλη εργατρα, με τή μωρό στην άγκαλιά της, μα δέν τόν ξεφυγε τή μαύρο τή Χάρο. Η καημένη, πόνο που τόν είχε στην καρδιά της σαν τή καταλαβε πως γλυτωμό πιά δέν είχε, κ' άκουγε τή κοριτζάκι να κλαίγη! «Άχ, τή καημένο μου, έλεγε, και ποιός θά μου τή κοιτάξη, ποιός θά τή μεγαλώση!» — «Έννοια σου, τής είπα, και νάναι ό κυρ Ζαχαρίας καλά. — Ναι, ό κυρ Ζαχαρίας, κάνει έξαφνα, ό κυρ Ζαχαρίας! Να τή τή πής, να τόν παρακαλέσης, για όνομα του Χριστού και τής Παναγίας!» Και ξεψύχησε, βλέποντας τή μικρό που σάλευε τή χεράκια του άνάμεσα από τόν άμπά αυτόν που τή τύλιξα να μην κρουνη τή δυστυχη. Βρήκ' αυτό τή τουλουπάνι στην τσέπη μου, και τή μέρσα τή παιδι με τήν ζάχαρη. Τώρα τή φίνω στα χέρια σου, και στα χέρια του Θεού, κυρ Ζαχαρία.

Από κείνη τήν ώρα έγεινε ό κυρ Ζαχαρίας πατέρας της. Χήρος κ' αυτός και δίχως παιδι, όλη του τή ζωή σ' αυτό τάρρανό τήνε χάρησε. Τώρα καταλαβαίνεις, αφεντικό, γιατί γίνεται αυτό τή μεγάλο ταβατούρι στο χωριό μας άπόψε.